

nl

Europese Unie
Regionaal beleid

inforegio

panorama

| Nr. 19 | april 2006 |

**Steden voor groei,
werk en cohesie**

De stedelijke actie van de structuurfondsen

Overzicht

Steden voor groei, werk en cohesie

Steden zijn belangrijk voor Europa

Steden hebben een enorme capaciteit om de gemeenschapsontwikkeling, sociale integratie en maatschappelijke en culturele identiteit te stimuleren.

Getuigenis: Europees Parlement

Wat zijn de vooruitzichten voor de stadsontwikkeling?

De nieuwe programmeringsperiode van de Europese structuurfondsen (2007-2013) zal een sterke stedelijke dimensie inhouden.

EFRO en Cohesiefonds in actie: Hongarije, Nederland, Slovenië, Portugal

Getuigenis: Spanje

Reportage: Wijken waar iets beweegt

De Urban-programma's maken de betrokken wijken weer aantrekkelijk en dynamisch, en geven de inwoners opnieuw trots en hoop.
Het bewijs: Leipzig en Dortmund.

Urban II in actie: Frankrijk, Verenigd Koninkrijk, België, Ierland

Getuigenis: Zweden

Getuigenis: Tsjechische Republiek

Urban II in actie: Oostenrijk, Italië, Griekenland, Finland

Foto's (pagina's): Europese Commissie (1-4-5-6-8-9-10), Urban II Gijón (p. 14), Urban II Leipzig, Dortmund (15-16-17), MASPD (p. 20)

Omslag: Een nieuw stadsvervoersnet in Santa Cruz (Canarische Eilanden, Spanje)

Tot de redactie van dit nummer hebben eveneens bijgedragen:
Pierre Ergo, Alexander Ferstl, Sylvie Harburger, Jean-Luc Janot, Daniel Mouque.

Dit magazine wordt in het Engels en Frans gedrukt op kringlooppapier.

Het themadossier is beschikbaar in 19 talen van de Europese Unie op:
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm.

De tekst van deze publicatie is niet juridisch bindend.

3

7

8

13

14

15

18

19

20

21

Cohesiebeleid en steden in Europa

Steden zijn belangrijk voor Europa

door Michael Parkinson ⁽¹⁾

Steden worden steeds meer gezien als de motoren van nationale en regionale economieën in plaats van economische lasten — „de rijkdom van naties”. Steden zijn echter niet alleen economische troeven — het zijn niet louter markten. Zij hebben een enorme capaciteit om gemeenschapsontwikkeling, sociale cohesie en maatschappelijke en culturele identiteit te stimuleren.

De Zschochersche Straße in Leipzig, één van de verkeersaders die zijn geherwaardeerd in het kader van Urban.

Het zijn opwindende tijden voor steden. Er vindt een groot debat plaats over hoeveel zij betekenen voor het nationale en Europese succes. De laatste tien jaar zijn steden uit een overgangperiode gekomen en een nieuwe economische, sociale, politieke en culturele rol gaan ontwikkelen. Velen hebben troeven die hen meer — niet minder — belangrijk maken in een steeds meer geglobaliseerde wereld. Sommige steden zijn centra van strategische besluitvorming, uitwisseling en communicatie. Vele steden hebben concentraties van intellectuele bronnen in universiteiten en onderzoeksinstellingen, die hoge niveaus van innovatie aanmoedigen. Vele steden hebben een aanzienlijke fysieke regeneratie bereikt, vooral van hun centra, die indrukwekkende commerciële, residentiële en kleinhandelsvoorzieningen bieden. Vele steden hebben heel wat te bieden op het gebied van cultuur, een sector die een steeds grotere bron van economische groei is en steeds meer mensen tewerkstelt. Ondanks dat integratiepotentieel worden vele gemeenschappen en individuen binnen vele steden echter nog steeds uitgesloten van de economische en sociale mainstream. Het ontwikkelen van steden die economisch concurrentieel zijn, waar sociale cohesie is en die duurzaam zijn, blijft een uitdaging voor ieder van ons in Europa.

Dit ruimere debat over de toekomst van steden weerklinkt in het actuele debat over de toekomst van het cohesiebeleid in de Europese Unie. Het belang dat het regionaal beleid van de EU

aan steden hecht, is de voorbije tien jaar op en af gegaan. De ene keer stonden ze heel erg in de belangstelling; de andere keer werden ze eerder verwaarloosd. Het is echter zonneklaar dat zij recent zijn gestegen naar de bovenste plaats op de Europese politieke agenda. Een goed voorbeeld hiervan is de beslissing van de Europese Raad in 2005 over concurrentievermogen en cohesie, de besluiten van de informele ministeriële vergaderingen van de EU in Rotterdam in 2004 en Bristol in 2005 en de belangrijke beleidsverklaringen van het Europees Parlement in 2005. Het werd ook benadrukt door beleidsdocumenten van het Comité van de Regio's, het Eurocities-netwerk en een reeks EU-conferenties, met name in 2004 in Noordwijk, Nederland. Op hun verschillende manieren hebben zij allemaal het belang van steden voor het nationale en Europese succes ingezien en hun profiel en politiek belang vergroot.

Het belangrijkste document dat garandeert dat steden de komende maanden bovenaan de beleidsagenda zullen blijven staan, is het recente rapport van de Europese Commissie over cohesiebeleid en steden ⁽²⁾. Dit is een cruciale intentieverklaring, die de toekomst van de structuurfondsen en de toekomst van de steden in heel Europa voor de komende tien jaar vorm kan geven. Het is van cruciaal belang dat de inhoud ervan volledig wordt besproken en, daar ben ik gerust in, ruim wordt goedgekeurd. De rest van dit artikel zet de belangrijkste ideeën en voorstellen in het document uiteen.

⁽¹⁾ Professor Michael Parkinson, directeur van het European Institute for Urban Affairs, Liverpool John Moores University. m.h.parkinson@ljmu.ac.uk.

⁽²⁾ Cohesion policy and cities: the urban contribution to growth and jobs in the regions (Cohesiebeleid en steden: de bijdrage van de stad tot groei en banen in de regio's). Europese Commissie, 2006.

Het nieuwe technisch instituut FH Joanneum in Graz West (Oostenrijk), in een vroegere industriezone die met de hulp van Urban is omgevormd tot high-techcomplex.

Cohesiebeleid en steden: de bijdrage van de stad tot groei en werk in de regio's

Dit belangrijke rapport is bedoeld om twee zaken te doen — de communautaire strategische richtsnoeren voor 2007-2013 te voltooien door de stedelijke dimensie ervan te versterken en belangrijke suggesties te doen om bij te dragen aan de voorbereiding van structuurfondsen. De Commissie wil dat de lidstaten het document gebruiken om het nieuwe cohesiebeleid voor te bereiden en zou zeer graag willen dat partners van de plaatselijke autoriteiten sterk bij die voorbereiding worden betrokken. Het rapport is een mengsel van ruime beleidsambities, belangrijke actieplannen en specifieke beleidsacties. Het rapport bestrijkt in essentie drie hoofdgebieden. Ten eerste legt het uit waarom steden belangrijk zijn voor Europa, en onderstreept hij het belang van duurzame stadsontwikkeling voor het Europees regionaal beleid. Ten tweede schetst het vier belangrijke beleidsambities voor steden in Europa. Ten derde identificeert het specifieke middelen om deze ruime doelstellingen te bereiken op twee gebieden: financiën en bestuur. In dit artikel komen ze om beurten aan bod.

Duurzame stadsontwikkeling is belangrijk voor het Europees regionaal beleid

Steden hebben veel van de kwaliteiten die aan de basis liggen van de succesvolle moderne kennisgebaseerde economieën. Creativiteit, innovatie, cultuur en ondernemerschap zijn enkele voorbeelden. Succesvolle steden zijn bijvoorbeeld cruciaal om geschoolde arbeidskrachten aan te trekken, wat levensbelangrijk is voor een concurrentiële wereldwijde economie. Steden zijn ook cruciaal voor het verbeteren van regionale prestaties. In Europa zijn er geen succesvolle regio's die onsuccesvolle steden in hun kern hebben. Als ze behoorlijk worden bestuurd, kunnen steden bijdragen aan duurzame groei en omgevingen. En als zij meer samenwerken en strategische allianties tot stand brengen met hun omliggende regio's en andere steden, kunnen zij nutteloze concurrentie verminderen en bijdragen aan een evenwichtiger patroon van ontwikkeling in heel Europa.

Welk soort steden moet Europa trachten te creëren?

Het rapport stelt dat er vier ruime beleidsdoelstellingen moeten zijn voor steden — ze aantrekkelijker maken, hun bijdrage aan innovatie, ondernemerschap en de kenniseco-

nomie vergroten, meer en betere arbeidsplaatsen creëren en de onderlinge sociale verschillen verkleinen.

Aantrekkelijke steden creëren

Het rapport benadrukt dat wij ons moeten concentreren op vier kwesties om steden aantrekkelijk te maken — toegang tot vervoer en mobiliteit; kwaliteit van de dienstverlening en kwaliteit van het milieu en het cultureel aanbod.

Vervoer, toegankelijkheid en mobiliteit

De grootste uitdaging is steden te helpen hun toegankelijkheid tot bredere markten in Europa en daarbuiten te verbeteren en hun interne mobiliteit te vergroten. Daarom beweert het rapport dat nationale, regionale en plaatselijke partners de enkele zaken moeten aanmoedigen: goede verbindingen met grote luchthavens en vervoersassen; meer samenwerking over de gemeentegrenzen heen; betaalbaar, efficiënter, doeltreffender en geïntegreerd openbaar vervoer; de stimulering van alternatieve of zachtere vormen van vervoer; verbeterde mobiliteit en toegang voor mensen die geen auto bezitten zijn essentieel.

Eerlijke toegang tot kwaliteitsdiensten en voorzieningen

Kwalitatief hoogstaande diensten maken steden aantrekkelijker en leefbaarder, creëren werkgelegenheid en vergroten het concurrentievermogen van de beroepsbevolking. Daarom moeten steden zorgen voor efficiënte, betaalbare diensten in de gezondheidszorg, sociale diensten, opleiding en administratie; kinderopvang om de gelijkheid van mannen en vrouwen te bevorderen; goede diensten in het hele stedelijke gebied en toegang voor immigranten en cultureel achtergestelde groepen.

Goede natuurlijke en fysieke omgevingen

Steden moeten het hoofd bieden aan de uitdagingen van stedelijk verval, dat het gevolg is van uitdijende steden. Zij moeten streven naar het herstel van „brownfield sites” en de bescherming van „greenfield sites”; het grondgebruik en andere beleidsonderdelen op verschillende regeringsniveaus coördineren; investeren in fysieke infrastructuur en het actief beheer van vervoer en efficiënt energieverbruik stimuleren.

Verbeteren van hun cultureel aanbod

Zachte locatiefactoren worden steeds belangrijker bij beslissingen van de privé-sector. Ook spelen ze een belangrijke rol voor de locatiebeslissingen van een hogeschoolde, potentieel mobiele beroepsbevolking. Culturele diensten en toerisme zijn tevens belangrijke potentiële bronnen van werkgelegenheid. Culturele voorzieningen zijn daarenboven belangrijke manieren om de maatschappelijke en culturele identiteit te helpen opbouwen. Daarom moeten steden een bruisend cultuurleven stimuleren, en moeten zij daarnaast voorzieningen en culturele en gemeenschapsevenementen aanbieden om bruggen te slaan binnen en tussen gemeenschappen.

Innovatie, ondernemerschap en de kenniseconomie ondersteunen

Steden spelen een cruciale rol op dit gebied van economisch concurrentievermogen. Zij moeten een stimulerende omgeving voor innovatie en het bedrijfsleven scheppen, de overheid vereenvoudigen en de totstandbrenging van netwerken tussen universiteiten, onderzoeksinstituten en de privé-sector aanmoedigen.

KMO's helpen

Hiertoe moeten steden de algemene economische infrastructuur van het gebied verbeteren; advies verlenen en diensten aan bedrijven ondersteunen; de totstandbrenging van netwerken tussen economische partners stimuleren; de toegang tot financiën verbeteren en het hoofd bieden aan de uitdagingen waarmee jonge en vrouwelijke ondernemers en gemeenschappen van etnische minderheden te maken krijgen.

Innovatie en de kenniseconomie

Steden moeten: een potentieel mobiele arbeidsbevolking aantrekken door de levenskwaliteit in het gebied te verbeteren; de leiding geven bij de voorbereiding van innovatieve strategieën voor de hele regio; het aanbod van OTO en onderwijs doeltreffender en toegankelijker maken voor het MKB; de totstandbrenging van netwerken tussen universiteiten, de regering en de privé-sector aanmoedigen; een geïntegreerde informatiestrategie ontwikkelen en eco-innovaties en milieubeheersystemen aannemen.

Meer en betere arbeidsplaatsen creëren

Steden creëren een heleboel kansen, maar ook heel wat sociale uitdagingen. Zij hebben meer mensen dan gemiddeld met zeer goede vaardigheden en kwalificaties, maar ook vele met minder van beide. Steden worden beïnvloed door structurele krachten en een macro-economisch beleid waarover zij niet veel controle hebben. Toch moeten zij alle kansen die zij hebben optimaal benutten. Alle partners op alle overheidsniveaus moeten samenwerken bij het inspelen en reageren op economische veranderingen. Steden moeten partnerschappen uitbouwen tussen belangrijke economische en sociale actoren. Zij moeten ook al het mogelijke doen om de kansen op werk van hun meest kwetsbare groepen op te voeren.

Kansen op werk vergroten door onderwijs en opleiding

De uitdaging voor steden hier is het ondersteunen van de ontwikkeling van systemen voor levenslang leren; het geven van kwalitatief hoogstaande opleiding en meer investeringen in de leerinfrastructuur; het ondersteunen van de kansarme groepen op de arbeidsmarkt; het aantrekken van geschoolde arbeidskrachten en de arbeidskrachten in ondersteunende diensten en het ontwikkelen van opleidings- en integratieprogramma's om uitgesloten mensen te betrekken bij werk en ondernemerschap.

De verschillen binnen steden verkleinen

Ondanks hun enorm economisch potentieel zijn er in de meeste Europese steden gebieden en gemeenschappen die uitgesloten zijn van de economische mainstream. Uit de recente Urban-audit is gebleken dat dit vooral de gemeenschappen van etnische minderheden, vrouwen en jongeren treft. Om het hoofd te bieden aan deze uitdagingen moeten steden zowel sociale integratie en gelijke kansen stimuleren als de veiligheid van de steden vergroten.

Stimuleren van sociale integratie en gelijke kansen

Hier zegt de Commissie dat de uitdaging voor steden en partners het aanmoedigen van integratie van migrantengroepen door taallessen en meer algemene opleiding is. Ook het aanmoedigen van samenwerking tussen stedelijke autoriteiten, scholen en de plaatselijke gemeenschap door opleiding voor jonge mensen aan te bieden; het verbeteren van de sociale diensten om het hoofd te bieden aan de uitdaging van kinderarmoede en te voorkomen dat kinderen op straat gaan leven; het verbeteren van de vaardigheden en kwalificaties van vrouwen, ze aanmoedigen om zich op de

arbeidsmarkt en in het ondernemerschap te wagen en het aanbieden van kinderopvang voor vrouwen die terugkeren naar de arbeidsmarkt zijn belangrijke uitdagingen.

Veiliger steden

Uit de Urban-audit is gebleken dat de misdaadcijfers en de angst voor misdrijven in de stad hoger is dan elders. De enquête van de percepties van de bevolking, die deel uitmaakt van de audit, benadrukte ook dat een betere veiligheid een bepalende factor was voor de aantrekkelijkheid van een stad voor investeerders en inwoners. Op dit gebied beweert de Commissie dat steden een gezamenlijke, proactieve benadering tot misdaadbestrijding aannemen, inclusief het plannen, ontwerpen en onderhouden van openbare plaatsen om misdaad weg te werken. Tevens moeten ze de nadruk leggen op jonge mensen die het slechte pad dreigen op te gaan, en vooral potentiële criminelen pakken die aan het begin van hun „carrière” staan en plaatselijke veiligheidsgerelateerde banen creëren en professionaliseren, en daar buurtbewoners bij betrekken. Hiervoor kunnen programma's voor plaatselijke bemiddelaars, ambtenaren voor de veiligheid van de gemeenschap, straatbewakers en programma's voor buurtwachten in het leven worden geroepen.

In Guimarães (Portugal), een stadscentrum dat volledig in een nieuw kleedje gestoken is om het toerisme, de cultuur en het MKB te stimuleren.

Hoe zullen wij succesvolle steden creëren?

Succesvolle steden willen is duidelijk niet voldoende. Wij zullen de middelen moeten vinden om ze ook waar te maken. Geld en besluitvorming zijn belangrijk. Wat beveelt de Commissie aan?

Financieren van stadsvernieuwing

Het rapport zegt veel over methoden om de stadsontwikkeling te financieren. EU-fondsen hebben reeds veel harde en zachte infrastructuur ondersteund via investeringen in vervoer, afvalbeheer, onderwijs, opleiding, informatietechnologie en communicatienetwerken. De Europese Investeringsbank heeft in 2004 aanzienlijke leningen gegeven van 3,2 miljard EUR voor stadsvernieuwing, inclusief sociale huisvesting, en 2,3 miljard EUR voor projecten rond stedelijk vervoer.

Ontwikkeling van financiële engineering

De afwezigheid van risicokapitaal is echter een belangrijke beperking voor de groei en innovatie van bedrijven. Daarom introduceren de Commissie en de EIB een nieuw instrument voor de periode 2007-2013, onder de naam „Jeremie”. Dat zal financiële tussenpersonen met ervaring in bedrijfsontwikkeling en microkrediet in staat stellen het kapitaal te lenen aan bedrijven.

Publiek-private partnerschappen

De publiek-private partnerschappen hebben zeer veel ruimte om grote stadsvernieuwingsprojecten te financieren. Ondanks enkele uitdagingen die met zulke partnerschappen gepaard gaan, beweert het rapport dat steden ze moeten onderzoeken. Privé-financiering is immers noodzakelijk als aanvulling op de openbare middelen en de privé-sector brengt zowel vaardigheden als middelen aan. Om doeltreffend te zijn moeten deze middelen echter wel deel uitmaken van een bredere visie op plaatselijke autoriteit voor het gebied.

Verbeteren van het bestuur van steden

Misschien de belangrijkste reeks principes vervat in het rapport van de Commissie gaat over het bestuur van stedelijke gebieden — in het bijzonder het aanmoedigen van stedelijk-regionale samenwerking, een geïntegreerde benadering tot stadsontwikkeling, de burgers betrekken en het leren uit ervaringen.

Regionale samenwerking tussen steden stimuleren

Vele verschillende overheden oefenen invloed uit op stedelijke gebieden. Zij hebben verschillende en gerechtvaardigde bedoelingen — vervoer, economische ontwikkeling, milieudiensten, marketing, onderwijs en opleiding, sociale diensten en gezondheidszorg. Het is cruciaal dat zij doeltreffend samenwerken om de ontwikkeling van de ruimere stedelijke regio maximaal te benutten, in plaats van te concurreren of ruzie te maken. Het rapport benadrukt dat Europese steden in een globale economie kritieke massa nodig hebben en zo veel mogelijk moeten samenwerken. Men moet de stedelijke/voorstedelijke/landelijke interface beter beheren, zodat gebruikers betalen voor de verleende diensten, waar zij ook wonen, en landelijke en voorstedelijke gebruikers de stedelijke verschaffers niet uitbuiten. Het niveau van vaardigheden van de stedelijke vaklui moet verbeteren.

Van groter belang is dat de Commissie beweert dat lidstaten en regio's meer controle over de structuurfondsen moeten overdragen aan steden als het gaat over stedelijke aanlegzaamheden, en steden moeten betrekken bij het ontwerp, de tenuitvoerlegging en de evaluatie van programma's.

Aannemen van een geïntegreerde aanpak van duurzame stadsontwikkeling

Het rapport benadrukt dat stadsontwikkeling een langdurig, complex proces is. Het vergt de integratie van verschillende beleidsectoren, evenals de voortdurende betrokkenheid van een brede waaier aan partners uit de openbare, privé- en gemeenschapsectoren. Dit was bijvoorbeeld één van de belangrijkste lessen over succes die tijdens de voorbije tien jaar te leren vielen uit het Urban-initiatief.

Steden moeten ervoor zorgen dat zij een consequent langetermijnplan hebben voor hun gebied, dat doelstellingen op het stuk van economie, sociaal beleid en milieubeleid integreert. Zij vergen een doeltreffende controle. Bovendien moeten alle belangrijke partners volledig worden betrokken bij de planning, levering en evaluatie van stadsprogramma's.

Participatie van de burger

Als men partnerschappen in het algemeen aanmoedigt, is het cruciaal dat steden plaatselijke bewonersgroepen en andere NGO's betrekken bij duurzame groei en duurzame arbeid (vanuit milieu- en sociaal oogpunt) in steden. Steden moeten capaciteitsopbouw tussen zulke

groepen aanmoedigen, en moeten daarbij vooral een beroep doen op e-government. Steden moeten ook trachten de culturele kloof te dichten, die de samenwerking tussen politici en bureaucratieën en burgergroepen belemmert.

Netwerken en uitwisseling van ervaringen

Er zijn vele goede werkwijzen om op verder te bouwen in Europese steden. Het is van cruciaal belang dat steden geen middelen verspillen door het wiel steeds weer opnieuw uit te vinden. Steden moeten hun gebruik van de ervaring die is opgebouwd in het Urbact-programma en andere Europese en nationale netwerken, maximaal benutten. Het is ook nuttig dat de Commissie van plan is de uitwisseling van ervaring buiten de steden in het Urban-programma alleen uit te breiden.

Universiteit van Cadiz (Spanje), departement Mariene wetenschappen: een campus die openstaat voor onderzoek.

Wat moet er daarna gebeuren?

Dit is een kritiek tijdstip in het debat over de toekomst van de Europese steden. Zij zijn de voorbije jaren snel geklommen op de nationale en Europese beleidsagenda's. Hun potentiële bijdrage aan een groter economisch concurrentievermogen en meer sociale cohesie is duidelijk erkend door vele nationale regeringen, het Europees Parlement en stedelijke en regionale belangengroepen in heel Europa. Het rapport van de Commissie levert een cruciale bijdrage tot dit debat. Het heeft enkele belangrijke beleidsambities, enkele belangrijke operationele principes en een reeks specifieke acties geïdentificeerd die de toekomst van het cohesiebeleid in Europa kunnen vormgeven. Zij zijn flexibel genoeg om nationale, regionale en plaatselijke diversiteit mogelijk te maken. Zij zijn echter ook specifiek genoeg om de keuze van strategieën en mechanismen in de toekomst te begeleiden. In sommige steden zijn zij reeds beter bekend en worden zij beter beoefend dan in andere. Het is cruciaal ze te onderzoeken — en naar mijn mening te ondersteunen — door alle partners in alle lidstaten. Zodra dat gebeurt kunnen wij de daad bij het woord voegen in onze steden. Dat is het belangrijke stuk.

„De stad: ze belangt ons allemaal aan, maar wie gaat voorop?”

door **Jean-Marie Beaupuy**, Europees afgevaardigde, gewoon lid van de Commissie regionale ontwikkeling (REGI) en voorzitter van de interfractiewerkgroep Huisvesting van het Europees Parlement

80 % van onze bevolking woont in steden en hun buitenwijken. Deze menselijke concentratie leidt vanzelf tot de kristallisatie van alle behoeften (vervoer, huisvesting, vrije tijd, cultuur...) en tot alle bijbehorende moeilijkheden (veiligheid, werkloosheid, vervuiling...). Om de diversiteit van deze problematieken te beheren is er een groot aantal beleidsmakers en actoren nodig. Vergeleken met deze waaier aan tussenkomende partijen en problematieken neemt de burger een unieke plaats in. Het is immers de burger die de hele dag lang problemen ondervindt om zich te verplaatsen binnen zijn wijk of naar zijn werk. Het is de burger die lijdt onder vervuiling of onzekerheid. Het is duidelijk dat deze problemen in het dagelijks leven opduiken en samenkomen. Het is ook duidelijk dat ze niet op doeltreffende wijze op te lossen zijn als men in hokjes blijft denken en niet overlegt. Daarom stel ik voor de stedelijke aangelegenheden op geïntegreerde wijze aan te pakken.

In ons democratisch Europa moeten de publieke actoren zich inzetten om aan hun ingezetenen en medeburgers te bewijzen dat er samenhang zit in hun verschillende publieke acties. Naast de richtlijnen en subsidies moeten de „beleidsmakers” dus samenwerken om de oplossingen die zij plannen, op elkaar te laten aansluiten. Om deze coördinatie over te brengen op de verschillende onderdelen van het leven en in de verschillende thema's vragen wij, samen met mijn Europese collega-afgevaardigden:

- > het gemeenschappelijk maken en stimuleren van de „goede werkwijzen”
- > de systematische aanstelling van projectleiders/coördinatoren. Wij zijn ook van mening dat de gemeentelijke autoriteit vaak, zo niet altijd, het best geplaatst is om deze functie op zich te nemen.

Zo kunnen wij de Lissabon- en Göteborg-doelstellingen, dankzij de bouw van duurzame steden — *sustainable communities* — bereiken.

Het Europees Parlement, de „stedelijke” prikkel van de Europese instellingen

Vele van de Europese afgevaardigden hebben verantwoordelijkheden opgenomen in onze gemeenschappen of regio's. Wij kennen de realiteit dus in de praktijk. Daarom sprak het vanzelf dat wij de volgende zaken hebben gedaan in het Europees Parlement.

- > Wij hebben, op stadsniveau, de verordeningen betreffende de toekomstige structuurfondsen (2007-2013) aangevuld tijdens de stemming bij de eerste lezing (juli 2005), met name:
  - door huisvesting in aanmerking te laten komen (artikel 59);
  - door het thema „stadsontwikkeling” (artikel 36) te versterken;
  - door het principe van het partnerschap te versterken (artikel 10).

- > Wij hebben een interfractiewerkgroep Huisvesting opgericht (zie hiernaast).
- > Wij hebben het verslag van Jean-Marie Beaupuy, getiteld „*La dimension urbaine dans le contexte de l'élargissement*” („De stedelijke dimensie in het kader van de uitbreiding”) goedgekeurd, waarin concrete acties en hulp bij de tenuitvoerlegging ervan worden gevraagd. Daarvoor roept het Parlement op tot:
  - een betere coördinatie tussen de verschillende diensten binnen elke Europese instelling;
  - een territoriale operationele dialoog tussen de Europese Unie en de steden, tussen de regeringen en de steden, met de burgers;
  - een ontwikkeling van de hulpmiddelen van de Europese Unie, om de invoering van goede werkwijzen te versnellen;
  - de tenuitvoerlegging van een geïntegreerd stedelijk beleid op ruimtelijk en thematisch niveau;
  - controle- en follow-upacties om de behaalde resultaten te kennen;
  - een bijzondere aandacht voor jongeren en voor vrouwen.
- > Wij zien erop toe dat, in het kader van de toekomstige communautaire strategische richtsnoeren voor 2007-2013, een optimale behandeling van de stedelijke dimensie wordt verzekerd.

De interfractiewerkgroep Huisvesting

De interfractiewerkgroep Huisvesting verenigt 68 afgevaardigden van alle politieke strekkingen, telt 73 partnerorganisaties en verenigt in zijn werkzaamheden mensen die zich beroepshalve met stedelijk beleid bezighouden. De werkgroep ligt aan de basis van talrijke voorstellen voor amendementen op de toekomstige verordeningen betreffende de structuurfondsen voor de periode 2007-2013. Hij houdt zich voornamelijk bezig met verenigen en lobbywerk. Hij streeft in essentie twee doelstellingen na.

- > De Europese en nationale verantwoordelijken stimuleren en helpen voor de invoering van doeltreffender acties ten gunste van de steden.
- > Betere wetten die de steden ten goede komen. Sinds de oprichting ervan in 2004 is deze groep zeer actief in het aankaarten van stedelijke aangelegenheden bij alle betrokken partners: gekozen vertegenwoordigers, beleidsmakers, verenigingen en burgers.

Contact: http://www.udf-europe.net/main/deputes_page.jsp?path=/deputes/beaupuy/&type=auparlement/070905

Wat zijn de vooruitzichten voor de stadsontwikkeling?

Door de toegang tot de luchthaven van Riga (Letland) te verbeteren heeft dit Phare-project de stadsontwikkeling vleugels gegeven.

De nieuwe programmeringsperiode van de Europese structuurfondsen (2007-2013) zal een sterke stedelijke dimensie omvatten.

Stadsontwikkeling is al een hele tijd één van de grote thema's in het Europees cohesiebeleid. In de loop van de huidige programmeringsperiode (2000-2006) is het communautair Urban-initiatief het instrument dat specifiek bedoeld is om de ondernemingsgeest, de werkgelegenheid, de sociale integratie en de kwaliteit van de fysieke en natuurlijke omgeving van de stedelijke zones in moeilijkheden te ontwikkelen.

Ook de steden en agglomeraties worden sinds lang beschouwd als motoren voor groei en werkgelegenheid in de meeste programma's van de structuurfondsen. Het Urbact-programma voor de uitwisseling van ervaringen blijkt dan weer een belangrijk hulpmiddel om onze kennis van goede werkwijzen inzake stadsontwikkeling uit te breiden en uit te diepen.

Deze beweging moet nu een plaats krijgen in de komende programmeringsperiode (2007-2013). De onderhandelingen over de nieuwe verordeningen en richtsnoeren van de structuurfondsen zijn bijna afgerond. Zij zullen nog voor de zomer worden goedgekeurd. Zij inspireren zich met name op de mededeling van de Commissie, die het resultaat is van een publiek overleg dat plaatsvond begin 2006⁽¹⁾, en omvatten een sterke stedelijke dimensie.

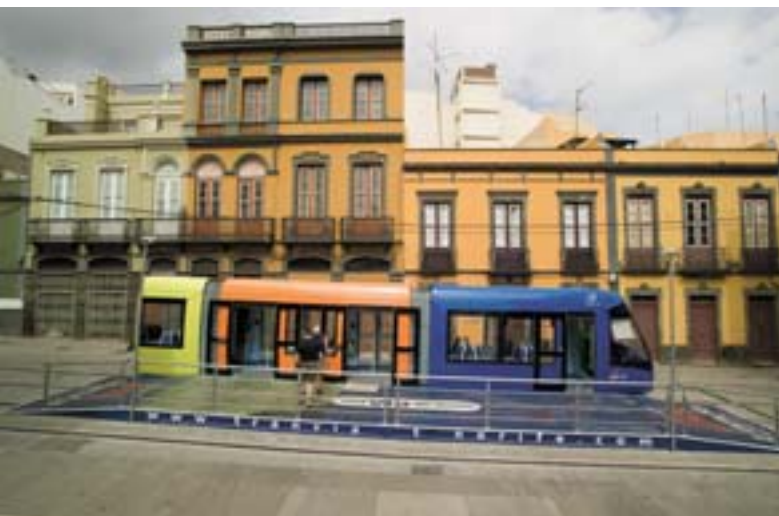
Er blijven grote uitdagingen bestaan, zoals zorgen voor een duurzame ontwikkeling op sociaal en milieuvlak of de levensstandaard van de nieuwe lidstaten verhogen. Bovendien is het belangrijk dat het cohesiebeleid de reeds aanzienlijke inspanningen ondersteunt die reeds zijn geleverd, namelijk: 1) bevorderen van de Lissabon-strategie voor groei en werkgelegenheid en 2) tot stand brengen van stevige partnerschappen tussen plaatselijke actoren.

Om deze uitdagingen in de verf te zetten stelt de Commissie met name de volgende zaken voor:

- de volledige integratie van de programma's voor stadsontwikkeling in de mainstream van de programma's, met de mogelijkheid om bevoegdheden over te dragen aan de plaatselijke actoren;
- de versterking en de uitbreiding van het Urbact-programma voor uitwisseling van ervaringen en goede werkwijzen;
- de invoering van innoverende financiële instrumenten, met bijzondere aandacht voor de verbetering van de toegang van micro-ondernemingen tot financiering.

⁽¹⁾ Het cohesiebeleid en de steden: de bijdrage van de steden en agglomeraties aan de groei en de werkgelegenheid binnen de regio's. Europese Commissie, 2006.

In Santa Cruz (Canarische Eilanden, Spanje) dient dit voertuig voor de promotie van het nieuwe systeem van stadsvervoer.

De stedelijke acties passen binnen de mainstream

De Commissie wil meer ruimte geven aan stedelijke mogelijkheden door in de programma's voor regionale ontwikkeling de acties te integreren die op dit gebied zijn ondernomen (verordening houdende algemene bepalingen van de structuurfondsen, p. 7). Dit betekent in de eerste plaats dat de nationale strategische referentiekaders in de prioritaire thematische en territoriale assen, zoveel als nodig, de prioriteiten opnemen die verbonden zijn aan de duurzame stadsontwikkeling (verordening houdende algemene bepalingen van de structuurfondsen, artikel 25.4.b).

Op dezelfde wijze (en nog steeds zoveel als nodig is) moeten de operationele programma's een geïntegreerd plan voor stadsontwikkeling omvatten (verordening houdende algemene bepalingen van de structuurfondsen, artikelen 25.4.b 36.4 en 5). In het plan moet een duidelijke beschrijving staan van de prioriteiten van stadsontwikkeling. In de praktijk komt dit neer op praten over een prioritaire as gewijd aan de stadsproblematiek, met de lijst van de betrokken steden en zones.

Idealiter zouden de plaatselijke autoriteiten en andere partners de verwezenlijking van deze maatregelen op zich moeten nemen. In elk geval moeten zij volwaardige partners zijn van het proces van het ontwerp en de tenuitvoerlegging van deze acties.

Wat de aard van de stedelijke acties die opgenomen zijn in de mainstream betreft, moet de „Urban-methode” zich blijven wijden aan het zoeken naar een oplossing voor de verschillende problemen van een grondgebied, en dit volgens een geïntegreerde en globale aanpak (artikel 8 van de verordening met betrekking tot het EFRO). Aldus kan dit initiatief acties omvatten als:

- de verbetering van de fysieke omgeving, met inbegrip van de verloederde stadswijken;
- de bescherming van het historisch en cultureel erfgoed;
- de bevordering van de ondernemingsgeest en de plaatselijke werkgelegenheid;
- de sociale ontwikkeling;
- de diensten aan specifieke bevolkingsgroepen.

Tot 15 % van de financieringen kunnen worden gemobiliseerd voor projecten van het type Europees Sociaal Fonds.

Innovatie in de financiering: Jeremie en Jessica

Streven naar groei en innovatie betekent risico's nemen. De Unie kampt met een gebrek aan risicokapitaal en aan bankgaranties in de probleemgebieden. Om de aandacht te vestigen op dit probleem werkte de Europese Commissie en het Europees Investeringsfonds (EIF) een nieuw gezamenlijk initiatief uit, dat de naam „Jeremie” kreeg. Dit initiatief streeft ernaar jonge ondernemers meer toegang te geven tot financiering, en naar de ontwikkeling van kleine ondernemingen en micro-ondernemingen.

Jeremie zal toegankelijk zijn voor de beheersautoriteiten. Door de middelen van de programma's in **Jeremie** in te zetten zal voor hen de deur opengaan naar financiële bemiddelaars die ervaring hebben met de ontwikkeling van ondernemingen en van microkrediet. Deze geaccrediteerde bemiddelaars zullen ruimschoots beschikken over de financiële draagkracht van de ondernemingen en andere eindbegunstigden.

Jeremie zal de groei, de werkgelegenheid en de sociale integratie versterken in de steden van de Europese Unie die betrokken zijn bij de programma's van de structuurfondsen. Er wordt een hefboomeffect verwacht van deze voorziening, die afkomstig is van andere nationale en Europese financiële instellingen.

Jessica is een initiatief ten gunste van duurzame stadsontwikkeling. De Europese Commissie lanceerde het gezamenlijk met de EIB en de Ontwikkelingsbank van de Raad van Europa. De doelstelling ervan is, door een combinatie van subsidies en leningen, de financiering van stadsvernieuwing en stadsontwikkeling te vergemakkelijken.

In het kader van **Jessica** kunnen de beheersautoriteiten:

- een brede waaier aan publiek-private partnerschappen, projecten en andere voorzieningen voor stadsontwikkeling financieren die op lange termijn een terugkeer naar volledige of gedeeltelijke investering kunnen verzekeren;
- een eenvoudiger en soepeler beheer van de fondsen bevestemd voor stadsontwikkeling verzekeren;
- het hefboomeffect van de beperkte middelen vergroten die aan stadsontwikkeling worden toegekend, door de bijdrage van de internationale financiële instellingen, de banken, de privé-sector, enzovoort aan te trekken.

Steun aan het MKB van Svaneke, Bornholm (Denemarken): een werkplaats waar ambachtelijk glas wordt gemaakt voor de export.

Het Urbact-programma: het belang van de totstandbrenging van netwerken tussen de Europese steden

Urbact I (2003-2006), een programma voor de uitwisseling van ervaringen tussen actoren van stadsontwikkeling, biedt een antwoord op een grote vraag van de steden. De tot nog toe verkregen resultaten pleiten voor een voortzetting van het programma, ook na 2006.

De voorbije vijftien jaar heeft de Europese Unie geleidelijk de basis gelegd voor een stedelijk beleid, dat wordt samengevat in het werkdocument van de diensten van de Commissie: „Duurzame stadsontwikkeling integreert de verlening van kwalitatief hoogstaande openbare diensten met economische, sociale en milieudoelstellingen. Om de „sustainable communities” te verwezenlijken die in het akkoord van Bristol werden vermeld, is het essentieel een plaatselijk niveau van partnerschap tot stand te brengen tussen de actoren uit de overheid, de privé-sector, het verenigingsleven en de bevolking.”⁽²⁾

Dankzij de programma's Projets Pilot Urban (1990-1993 en 1997-1999), Urban I (1994-2000) en Urban II (2000-2006), gefinancierd door het cohesiebeleid, kon het beleid inzake een geïntegreerde stadsontwikkeling op ware grootte (216 sites in Europa) worden ontwikkeld. De positieve resultaten van deze ervaringen, met name Urban II, en de erkende vaststelling dat de steden van kapitaal belang zijn voor productiviteit en werkgelegenheid, hebben ertoe geleid dat de Europese Commissie heeft voorgesteld het beleid inzake duurzame stadsontwikkeling te integreren in de mainstream van het cohesiebeleid voor de periode 2007-2013.

179 steden, 375 partners

Urban, opgestart in 2003, heeft als doel de uitwisselingen tussen steden (die profiteren van het Urban-initiatief) te organiseren, te leren uit ervaringen en de knowhow ervan breed te verspreiden. 179 steden namen deel aan het programma. 40 % daarvan waren steden met meer dan 200 000 inwoners en 33 % hadden minder dan 100 000 inwoners. Sinds 1 mei 2004 komen de steden van de tien nieuwe lidstaten in aanmerking voor Urbact; zij vertegenwoordigen vandaag eenderde van de deelnemers aan het programma. Naast de steden, de belangrijkste actoren van het programma, nemen ook regionale autoriteiten, universiteiten en zelfs lidstaten deel aan de werkzaamheden van Urbact. Urbact telt 375 partners in 20 netwerken en 6 themawerkgroepen. Daarnaast zijn er werkgroepen waarin netwerken samenkomen rond hetzelfde thema.

In 2005 werden in het kader van Urbact meer dan 100 werkseminars georganiseerd, telkens met 20 tot 30 personen, onder wie gekozen vertegenwoordigers, technici, des-

Fietsenstalling in het centrum van Wenen (Oostenrijk), gerenoveerd met de hulp van Urban.

kundigen. Meer dan 3 000 personen uit heel Europa zijn rechtstreeks en persoonlijk betrokken bij de werkzaamheden van Urbact.

Op de website van het programma (www.urbact.org) staan bijna 5 000 documenten, casestudies, voorstellingen van goede werkwijzen, studieverslagen, enzovoort. In februari 2006 werd de website bezocht door 8 000 mensen, die allemaal gemiddeld 36 pagina's raadpleegden. Dat is een indicator voor het downloaden van talrijke documenten.

EUKN: uitwisseling van Europese kennis over steden

Het European Urban Knowledge Network (EUKN) ondersteunt lidstaten bij de totstandbrenging van nationale kennisnetwerken voor stadsontwikkeling.

Deze onderling verbonden nationale netwerken vergemakkelijken de uitwisseling van kennis en deskundigheid over stedelijke kwesties binnen Europa. Door deze uitwisseling helpt het EUKN politici en beleidsmakers te leren uit elkaars ervaringen. Het EUKN versterkt de Europese steden als motoren voor groei en werk, terwijl het hoge standaarden van duurzaamheid en integratie aanhoudt.

⁽²⁾ Cohesiebeleid en steden: de bijdrage van de stad aan groei en werkgelegenheid in de regio's. Europese Commissie, 2006.

Het EUKN is een Europees initiatief dat in 2004, tijdens het Nederlands EU-voorzitterschap, van start ging. Momenteel hebben vijftien lidstaten, het Urbact-programma, de Europese Commissie en Eurocities de krachten gebundeld in dit netwerk.

In april 2005 heeft het EUKN een gedecentraliseerde kennisstructuur in het leven geroepen die gebaseerd is op een centraal zoekportaal en nationale netwerken in alle deelnemende lidstaten. Europese, nationale, regionale en plaatselijke partners leveren casestudies, beleidsdocumenten en onderzoeksverslagen over alle belangrijke thema's in verband met stedelijk beleid. Het EUKN heeft de Nederlandse XML Award voor het meest innovatieve netwerk gekregen.

Sinds de lancering van de website in oktober 2005 neemt het aantal casestudies en onderzoeksverslagen snel toe. Tegen deze zomer zullen duizenden documenten online beschikbaar zijn.

Het EUKN-secretariaat is gevestigd in Den Haag, Nederland.

Meer informatie: www.eukn.org.

Welke lessen vallen er te leren en wat is de toegevoegde waarde voor de steden?

Uit de uiteenlopende werkzaamheden van de netwerken en werkgroepen zijn zeven grote thema's naar voren gekomen:

steden en jongeren, stadsvernieuwing, immigranten, plaatselijke economische ontwikkeling, participatie van de burger, onveiligheid en de geïntegreerde aanpak van de stadsontwikkeling.

De integratie van duurzame stadsontwikkeling in de mainstream van het cohesiebeleid maakt het bestaan van een programma voor uitwisseling en denkwerk meer dan noodzakelijk. Zo'n programma dient het concept van duurzame geïntegreerde stadsontwikkeling te verspreiden zoals dat de voorbije 20 jaar door de Europese Unie is uitgewerkt.

- > Het Urbact-programma trekt talrijke steden aan omdat zij, door de analyse van elders opgedane ervaringen, uitwisselingen over hun bekommernissen en de verschillende manieren om erop te reageren, beschikken over elementen om na te denken en te vergelijken en vervolgens hun beleid te definiëren.
- > Urbact stelt de steden van de 25 en binnenkort 27 lidstaten in staat ervaringen en goede werkwijzen uit te wisselen en elkaar te helpen. De middelgrote steden kunnen Europese uitwisselingsnetwerken integreren.
- > Urbact is een fantastisch hulpmiddel dat beleidsmakers, technici en actoren van de stadsontwikkeling in het algemeen de kans geeft om van elkaar te leren.
- > Op drie jaar tijd is Urbact uitgegroeid tot een kader voor uitwisselingen en denkwerk over de stadsproblematieken, niet alleen tussen de beleidsmakers van de steden, maar ook van de regionale autoriteiten, de lidstaten, de universiteiten en de vorsers. Op die manier doorbreekt het programma het sectorale en disciplinaire hokjesdenken tussen de steden en binnen de steden.

- > Ten slotte heeft het programma de oprichting van een European Urban Knowledge Network (EUKN, zie kader) en de lancering van een werkgroep over de versterking van de bekwaamheden voor de toepassing van een benadering gebaseerd op het concept „sustainable communities” (Skills, zie kader), mogelijk gemaakt.

De middelen die worden ingezet en de inspanningen die worden geleverd om lessen te trekken uit het beleid en conclusies en aanbevelingen te verspreiden, zullen worden aangehouden en uitgewerkt voor de periode 2007-2013 in Urbact II. Dit is het toekomstige kaderprogramma voor uitwisselingen tussen steden.

Contact: info@urbact.org.

Duurzame gemeenschappen: vaardigheden die visie omzetten in werkelijkheid

Coördinatie en samenwerking op Europees niveau inzake de ontwikkeling van vaardigheden staat centraal in het leveren van duurzame gemeenschappen.

Tijdens de informele ministeriële vergadering over duurzame gemeenschappen in Bristol (6-7 december 2005) zijn de ministers overeengekomen dat er steeds meer vraag is naar algemene vaardigheden, maar dat het tekort eraan toeneemt. Wat zijn algemene vaardigheden? Werken over de beroepsgrenzen heen; een visie leiden en ten uitvoer leggen; werken in partnerschap; projectbeheer; onderhandeling en sociale bemiddeling; organisatorisch veranderingsmanagement; doeltreffend gemeenschapsbestuur.

Het „akkoord van Bristol” werd uitgewerkt, waarbij lidstaten zich engageerden om best practices te delen. De vergadering kwam ook overeen om eind 2006 een Europees „Skills for sustainable communities symposium” te houden in Leeds, Verenigd Koninkrijk, ter ondersteuning van de investering in de ontwikkeling van vaardigheden en kennisuitwisseling.

De Academy for Sustainable Communities (ASC) is een organisatie die werd opgericht en ondersteund door de Britse regering. In partnerschap met het European Urban Knowledge Network (EUKN) heeft ASC een Urbact-werkgroep opgericht. De werkgroep zal advies geven over de ontwikkeling, coördinatie en evaluatie van het symposium en toekomstige Europese samenwerking over vaardigheden voor de periode 2007-2013 aanbevelen.

Het secretariaat van de werkgroep is gevestigd in het Verenigd Koninkrijk, en zal de groep ondersteunen bij het geven van advies en deskundigheid over de inhoud van het symposium. Dit zal ervoor zorgen dat het symposium voldoet aan de behoeften van lidstaten individueel en de Europese behoeften gezamenlijk. In zijn conclusies zal het symposium ernaar streven plaatselijke en regionale organisaties de weg te wijzen naar aansluiting bij een Europees „engagement voor vaardigheden”.

Meer informatie: <http://www.ascskills.org.uk/euskills/en/home.cfm>.

De steden van de Urban-audit

- Steden van de Urban-audit in de EU-25
- Steden van de Urban-audit in Bulgarije en Roemenië

Belgique/België	33 Hamburg	66 Madrid	103 Poitiers	138 Trento	163 Tilburg	196 Ponto Delgada	225 Gravesham
1 Antwerpen	34 Hannover	67 Málaga	104 Reims	139 Trieste	164 Utrecht	197 Porto	226 Leeds
2 Brugge	35 Karlsruhe	68 Murcia	105 Rennes	140 Venezia		198 Setúbal	227 Leicester
3 Bruxelles/Brussel	36 Köln	69 Oviedo	106 Rouen	141 Verona	Österreich		228 Lincoln
4 Charleroi	37 Leipzig	70 Palma de Mallorca	107 Saint-Denis	165 Graz	165 Graz	Slovenija	229 Liverpool
5 Gent	38 Magdeburg	71 Pamplona/Iruña	108 Saint-Etienne	166 Linz	166 Linz	199 Ljubljana	230 London
6 Liège	39 Mainz	72 Santander	109 Strasbourg	142 Lefkosia	167 Wien	200 Maribor	231 Manchester
	40 Moers	73 Santiago de Compostela	110 Toulouse				232 Newcastle-upon-Tyne
Česká Republika	41 Mönchengladbach	74 Sevilla		Latvija	Polska	Slovenská Republika	233 Portsmouth
7 Brno	42 Mülheim an der Ruhr	75 Toledo	Ierland	143 Liepāja	168 Białystok	201 Banská Bystrica	234 Sheffield
8 Ostrava	43 München	76 Valencia	111 Cork	144 Rīga	169 Bydgoszcz	202 Bratislava	235 Stevenage
9 Plzeň	44 Nürnberg	77 Valladolid	112 Dublin		170 Gdańsk	203 Košice	236 Worcester
10 Praha	45 Regensburg	78 Vitoria/Gasteiz	113 Galway	Lietuva	171 Gorzów Wielkopolski	204 Nitra	237 Wrexham
11 Ústí nad Labem	46 Schwerin	79 Zaragoza	114 Limerick	145 Kaunas	172 Jelenia Góra		
	47 Trier			146 Panevėžys	173 Katowice	Suomi/Finland	България/Bulgarija
Danemark	48 Weimar	France	Italia	147 Vilnius	174 Kielce	205 Helsinki/Helsingfors	238 Burgas
12 Aalborg	49 Wiesbaden	80 Ajaccio	115 Ancona	Luxembourg (G.D.)	175 Konin	206 Oulu/Uleåborg	239 Pleven
13 Århus	50 Wuppertal	81 Amiens	116 Bari	148 Luxembourg	176 Kraków	207 Tampere/Tammerfors	240 Plovdiv
14 København		82 Besançon	117 Bologna		177 Łódź	208 Turku/Åbo	241 Ruse
15 Odense		83 Bordeaux	118 Cagliari	Magyarország	178 Lublin		242 Sofia
	Eesti	84 Caen	119 Campobasso	149 Budapest	179 Nowy Sącz	Sverige	243 Varna
Deutschland	51 Tallinn	85 Cayenne	120 Caserta	150 Miskolc	180 Olsztyn	209 Göteborg	România
16 Augsburg	52 Tartu	86 Clermont-Ferrand	121 Catania	151 Nyíregyháza	181 Opole	210 Jönköping	245 Alba Iulia
17 Berlin	Ελλάδα/Ellada	87 Dijon	122 Catanzaro	152 Pécs	182 Poznań	211 Malmö	246 Arad
18 Bielefeld	53 Athina	88 Fort-de-France	123 Cremona		183 Rzeszów	212 Stockholm	247 Bacău
19 Bochum	54 Ioannina	89 Grenoble	124 Firenze	Malta	184 Suwałki	213 Umeå	248 Braïla
20 Bonn	55 Iraklio	90 Le Havre	125 Genova	153 Gozo	185 Szczecin		249 București
21 Bremen	56 Kalamata	91 Lille	126 L'Aquila	154 Valletta	186 Toruń		250 Călărași
22 Darmstadt	57 Kavala	92 Limoges	127 Milano		187 Warszawa		251 Cluj-Napoca
23 Dortmund	58 Larissa	93 Lyon	128 Napoli	Nederland	188 Wrocław		252 Craiova
24 Dresden	59 Patra	94 Marseille	129 Palermo	155 Amsterdam	189 Zielona Góra		253 Giurgiu
25 Düsseldorf	60 Thessaloniki	95 Metz	130 Perugia	156 Arnhem	190 Zory		254 Oradea
26 Erfurt	61 Volos	96 Montpellier	131 Pescara	157 Eindhoven		United Kingdom	255 Piatra Neamț
27 Essen		97 Nancy	132 Potenza	158 Enschede	Portugal	214 Aberdeen	256 Sibiu
28 Frankfurt am Main	Espania	98 Nantes	133 Reggio di Calabria	159 's Gravenhage	191 Aveiro	215 Belfast	257 Tirgu Mures
29 Frankfurt an der Oder	62 Badajoz	99 Nice	134 Roma	160 Groningen	192 Braga	216 Birmingham	258 Timișoara
30 Freiburg im Breisgau	63 Barcelona	100 Orléans	135 Sassari	161 Heerlen	193 Coimbra	217 Bradford	
31 Göttingen	64 Las Palmas	101 Paris	136 Taranto	162 Rotterdam	194 Funchal	218 Bristol	
32 Halle an der Saale	65 Logroño	102 Pointe-à-Pitre	137 Torino		195 Lisboa	219 Cambridge	
						220 Cardiff	
						221 Derry	
						222 Edinburgh	
						223 Exeter	
						224 Glasgow	

BOEDAPEST (HONGARIJE)

Een beter afvalwaterbeheer

Totale kostprijs: 529 107 000 EUR
Bijdrage van de EU: 304 661 500 EUR

„Onze doelstelling is 95 % van het afvalwater van Boedapest (1,8 miljoen inwoners) biologisch te behandelen. Dat zal mogelijk zijn zodra de nieuwe riolering en de gemeentelijke waterzuiveringsinstallatie van het centrum van Boedapest, met een behandelingscapaciteit van 350 000 m³/dag, klaar zijn. 850 000 inwoners zullen ervan kunnen genieten. Het project, dat de kwaliteit van het water van de Donau aanzienlijk zal verbeteren, bestaat uit vijf onderdelen. Deze zijn de bouw van een waterzuiveringsstation op het eilandje Csepel, met behulp van de modernste technologieën inzake waterbehandeling en waterbesparing (biogas), de bouw van een infrastructuur voor het composteren van rioolslib (capaciteit: 100 000 ton/jaar), de installatie van een hoofdafvalwaterriool van 6,9 km op de oever van de Buda, de aanleg van een netwerk van drukleidingen die de belangrijkste pompstations verbinden met de zuiveringsinstallatie en de modernisering en versterking van de pompstations. 65 % van de totale in aanmerking komende kostprijs (468 710 000 EUR) zal het Cohesiefonds financieren. Het eind van de werken is voorzien voor 2009.”

Gyula Somlai, directeur van het departement Openbare werken, stadhuis van Boedapest
somlaigy@budapest.hu

VALENÇA (PORTUGAL)

Opwaardering van het stedelijk erfgoed

Totale kostprijs: 2 600 000 EUR
Bijdrage van de EU: 1 900 000 EUR

„Valença, een stad aan de grens met Spanje, beschikt over een rijk cultureel erfgoed dat de vele banden weerspiegelt tussen het uiterste noorden van Portugal en Galicië. Met de steun van het EFRO en het operationeel programma van de regio Norte hebben de gemeentelijke autoriteiten een reeks projecten gelanceerd, bedoeld om het historisch centrum van de stad te restaureren en op te waarderen. Door de stadsverfraaiing en de modernisering van de basisinfrastructuur (riolering, wegennet, ...) willen zij het cultuurtourisme stimuleren en de bevolkingsdaling een halt toeroepen door activiteiten op poten te zetten en de levenskwaliteit te verbeteren.”

Jorge Sobrado, CCDR-Norte
vitor.devesa@ccdr-n.pt

CERNIKA (SLOVENIË)

Conversie van een militair terrein naar een bedrijvenpark

Totale kostprijs: 3 951 000 EUR
Bijdrage van de EU: 2 598 573 EUR

„Met behulp van het EFRO beheert de gemeente Cernika een bedrijvenpark op een oud militair terrein van het Joegoslavische leger. De eerste fase van het project werd in november 2005 afgerond. Ze bestond uit de afbraak van de kazernes, het effenen van het terrein en het bouwrijp maken van de site (toegangsweg, waterleiding, riolering, verlichting, ...) door het uit te rusten met alle infrastructuur die noodzakelijk is voor de vestiging van bedrijven (hoogspanningsleidingen, kabels voor breedbandinternet, enz.). Op het 11 000 m² grote terrein kan men nu kantoren, werkplaatsen en andere gebouwen bouwen aan een schappelijke prijs. Het project past binnen de strategie voor de ontwikkeling van de regio Notranjsko Kraška.”

Franc Lenarcic, ministerie van Milieu en Ruimtelijke Ordening
Franc.Lenarcic@gov.si

AMSTERDAM (NEDERLAND)

ArenA, een partnerschap voor werkgelegenheid

Totale kostprijs: 650 000 EUR
Bijdrage van de EU: 325 000 EUR

„De opening van de Amsterdam ArenA in 1996 heeft niet de duurzame arbeidsplaatsen opgeleverd waarop men in Amsterdam Zuidoost, de wijken in het zuidoosten van Amsterdam, had gerekend. Daarom werd, op initiatief van de stad, een partnerschap voor werkgelegenheid uit de grond gestampt. In dit partnerschap zijn alle actieve plaatselijke krachten zoals overheidsinstanties, ondernemers, beroepsorganisaties, onderwijsinstellingen, verenigingen, enzovoort, verenigd. 80 instellingen zijn vertegenwoordigd in het ArenA-initiatief, dat alle plaatselijke socio-economische actoren samenbrengt ten dienste van werkgelegenheid en opleiding. Het initiatief had ook een psychologische functie: de kloof dichtten tussen het oosten (waar de mensen wonen) en het westen (waar ze werken). De formule miste haar doel niet: ArenA heeft bijgedragen tot een drastische daling van de werkloosheid in Amsterdam Zuidoost. Tussen 1996 en 2003 is het aantal werkzoekenden gedaald van 15 000 naar 5 000.”

Peter Aben, Economische Zaken, Amsterdam Zuidoost
p.aben@zuidoost.amsterdam.nl

SPANJE

„Integratie, de grote kracht achter het Urban-project van Gijón”

Blanca Cañal García, directeur van het Urban II-programma Gijón (Asturias)

„Perifere industriële sector in crisis” is een passende naam om de Urban-interventiezone van Gijón aan te duiden. De zone, die 26 519 inwoners telde op het ogenblik dat het programma werd uitgewerkt, d.w.z. 10 % van de bevolking van Gijón, ligt in het westen van de stad en bestaat uit verscheidene districten: Jove (waarvan bepaalde wijken zoals El Muselín, Portuarios en Pescadores zich uitstrekken tot aan de zee), Tremañes (industriezone) en een gedeelte van de wijken van de Calzada en de Natahoyo, dichtbevolkte districten met braakliggende industrieterreinen als gevolg van de sluiting van verscheidene grote ondernemingen. In heel de Urban-zone staan woonwijken broederlijk naast een intensieve industriële activiteit en grote vervoersinfrastructuren. Zo doorkruisen deze wijken de haven van el Musel en verscheidene spoorlijnen deze woonwijken. De werkloosheid en sociale problemen zijn veel groter in de Urban-zone dan in andere delen van de agglomeratie.

Het Urban-project, dat gedragen wordt door de stad Gijón, wordt voor 75 % gefinancierd door het EFRO, voor een totale in aanmerking komende kostprijs van 14,2 miljoen EUR. Dat geldt spreidt men over vijf prioritaire assen: terugwinning van de verlaten terreinen en aanleg van te verkavelen percelen, verbetering van het economisch weefsel, integratie van de probleemgroepen, afvalverwerking en de stimulerende van de nieuwe technologieën.

Om deze prioriteiten in acties om te zetten, hebben wij rekening gehouden met bepaalde grote principes

die een hefboom-effect creëren en een toegevoegde waarde opleveren. Deze zijn de geïntegreerde aanpak en het zoeken naar synergieën met andere publieke en private acties. Twee voorbeelden kunnen deze voornemens illustreren.

Het „milieupunt” in Gijón.

Het „milieupunt”

Eerst had men gedacht aan het inrichten van een „Milieupunt” (containerpark voor de selectieve verzameling van huishoudelijk afval) op een onbestemd terrein achter een spoorweg. Helaas hebben de bewoners zich verzet tegen deze installatie in hun wijk. Door de actie te laten passen in het kader van Urban konden wij een

groot gedeelte van de bevolking gemakkelijk sensibiliseren tijdens een honderdtal informatiesessies over selectieve verzameling. Die sessies werden georganiseerd in de opleidingscentra, jeugthuizen, ouderenclubs, telecentra, enzovoort. Ook hebben veertien plaatselijke verenigingen meegewerkt aan de organisatie van een tentoonstelling over het thema. Naar schatting hebben meer dan 800 mensen deelgenomen aan dit vijf dagen durende evenement. Vandaag is het milieupunt een aantrekkelijke installatie, waarop de bewoners trots zijn. Het ligt in de populairste wijk van de Urban-zone, vlakbij scholen, gezondheidscentra en een groot sportcomplex, waar trouwens nog steeds milieuoopleidingen worden gegeven. Het dient ook vermeld dat alle Urban-acties vergezeld gaan van sensibiliseringscampagnes over energiebesparing, het beheer van huishoudelijk afval, enzovoort.

Het partnerschap met de ondernemingen

In de Urban-zone liggen de oudste en minst moderne industriezones van de stad. Deze sites zijn het voorwerp van een interventie. De werkzaamheden rond de terugwinning van de verloederde terreinen die zijn gestart, hebben de ondernemingsverenigingen gemobiliseerd die verspreid liggen over drie bedrijvenparken. De braakliggende industrieterreinen en de verlaten percelen, die vaak illegaal werden gebruikt, werden omgevormd tot parkeerplaatsen of worden momenteel bebouwd. Bij de werkzaamheden waren met name twee bedrijven betrokken (ADIF en FEVE), waarvan de spoorwegen deze sites doorkruisen. Op basis van de positieve resultaten van deze actie was het dus veel gemakkelijker om andere acties ten gunste van het milieu of de nieuwe technologieën voor te stellen aan de — voor het grootste deel zeer kleine — ondernemingen. Zo is één van de bedrijvenverenigingen begonnen met het aanplanten van rond 100 bomen in zijn bedrijvenpark. Elders heeft een bedrijf onlangs een contract in de wacht gesleept om websites te ontwikkelen voor 150 ondernemingen van de Urban-zone. Om dat te doen is zij bezig jongeren van de zone op te leiden, en minstens zes van hen zullen wellicht in dienst worden genomen.

Met mijn tien jaar ervaring met de ontwikkeling van dit soort projecten kan ik bevestigen dat deze geïntegreerde programma's, die geconcentreerd zijn op welbepaalde zones en die de actoren op het terrein sterk bij hun werkzaamheden betrekken, veel verder gaan dan de loutere uitvoering van een begroting: zij hebben een toegevoegde waarde en een veel grotere zichtbaarheid voor de burgers dan zij zouden hebben als zij waren uitgevoerd door de gespecialiseerde diensten afzonderlijk, zonder echte coördinatie of integratie.

Voor meer informatie: www.gijon.es.

Urban II in actie in Leipzig en Dortmund (Duitsland)

Wijken waar iets beweegt

De 12 Duitse Urban II-programma's gaan gepaard met de interventies van de Europese fondsen en de andere ontwikkelingssteun die wordt verleend door de federale staat, de deelstaten en de steden. Door hun participatieve, geïntegreerde en vernieuwende aanpak maken zij de betrokken wijken weer aantrekkelijk en dynamisch, en geven zij de inwoners opnieuw trots en hoop. Het bewijs: Leipzig en Dortmund.

Deze reusachtige aardworm, die symbool staat voor vitaliteit, flankiert de voorgevel van het gebouw waar Wege e.V. gevestigd is. Dat is een vereniging van ouders van kinderen met psychologische problemen in Leipzig, die steun krijgt van Urban.

Karsten Gerkens, directeur stedenbouwkunde van de stad Leipzig, laat de foto zien van een klein meisje dat zwemt in een veel te grote jas: „stadsontwikkeling, dat is bij ons een zeer dure, maar te grote jas proberen te doen passen aan een groeiend lichaam.”

Het beeld spreekt boekdelen: Leipzig is immers een voorbeeld van de „shrinking city” ⁽¹⁾, een „gekrompen stad”. De grootste agglomeratie van de voormalige DDR na Berlijn heeft haar bevolking zien krimpen van 750 000 inwoners in de jaren dertig naar 493 000 in 2000. Sindsdien is ze weer gegroeid, naar precies 500 000 vandaag. Tussen 1990 en 2000 alleen al heeft Leipzig niet minder dan 100 000 inwoners verloren. Deze adering heeft diverse oorzaken: het zeer lage geboortecijfer verklaart reeds een tekort van 25 000 personen. En door de hereniging van Duitsland verdwenen in Leipzig 60 000 banen in de industrie, waardoor 25 000 mensen naar West-Duitsland verhuisden. Tegelijkertijd bezweken de inwoners van Leipzig massaal voor de charmes van een eigen huisje, iets wat tijdens het Oost-Duitse bewind voor de meesten slechts een verre droom was. 50 000 van hen vestigden zich in

de randstad of in het nabijgelegen platteland, en keerden dus de eigenlijke stad de rug toe.

Resultaat: een massa lege gebouwen, 60 000 leegstaande woningen en een zeer sterk verslapt stedelijk weefsel. In de grote straten van bepaalde wijken staat één gebouw op vier leeg. De indruk is echter niet dezelfde als in een industriële stad in crisis, waar meestal een hele wijk verloederd is: in Leipzig staan fraaie, want pas gerestaureerde gebouwen broederlijk naast verlaten gebouwen met een bouwvallige voorgevel. En het doet pijn om dat te zien, want vaak gaat het om mooie gebouwen in de „Gründerzeit”-stijl, de periode van intense expansie en stadsontwikkeling die Duitsland tussen 1870 en 1914 heeft gekend. Het ultieme doel van het Urban II-programma „Leipziger Westen”, dat is uitgevoerd in vier wijken in het westen van de stad (8 km², 32 000 inwoners), is zeer eenvoudig: „De mensen in de stad houden en er andere aantrekken”, vat Norbert Raschke, hoofd van het programma, samen.

⁽¹⁾ Leipzig en zijn buurstad Halle maken deel uit van het netwerk „Shrinking Cities” (<http://www.shrinkingcities.com/>). Dat is een project dat tussen 2002 en 2006 werd uitgevoerd door de Kulturstiftung des Bundes (Federale culturele stichting) en waarin architecten, wetenschappers en kunstenaars werden samengebracht voor werken die eveneens betrekking hebben op Detroit (USA), Ivanovo (Rusland), Manchester en Liverpool (Verenigd koninkrijk).

Toegang tot eigendom... en werk

„In het oosten bezitten de mensen zeer weinig patrimonium. Velen willen eigendom verwerven, maar hebben amper de middelen om een gebouw te kopen en te renoveren”, legt Christoph Scheffen, coördinator van het sociaal vastgoedkantoor Immothek, ondersteund door Urban en de stad Leipzig, uit. *„Onze taak bestaat erin om, met de hulp van architecten die zich vrijwillig inzetten, beschikbare gebouwen te vinden, die met bescheiden middelen kunnen worden gerenoveerd, en ze aan te bieden aan gezinnen die een woning willen kopen. Wij verenigen deze potentiële kopers – gemiddeld zes gezinnen per gebouw – zodat zij kunnen kennismaken en kijken of het voldoende klikt tussen hen om het gebouw samen, in mede-eigendom, te kopen.”* Op die manier hebben tussen 2002 en 2005 212 woningen kopers aan kostprijs gevonden. Leipzig is de eerste stad in Duitsland dat dit soort operatie ondersteunt. Het model ervan kon worden uitgewerkt dankzij een Urban-subsidie van 500 000 EUR. De operatie zal naar schatting voor de hele stad 40 miljoen EUR aan investeringen en ongeveer 200 nieuwe banen opleveren.

Een groene brigade in actie in het Henriettepark, in het centrum van de Urban-zone in Leipzig.

In de wijken waar de werkloosheid hoger is dan 20 % is werkgelegenheid uiteraard de grote prioriteit van het Urban-programma van Leipzig: 8 miljoen EUR, d.w.z. 40 % van de begroting, wordt gebruikt voor een maatregel „Economie en werk” die klassieke voorzieningen voor hulp aan ondernemers (advies, terbeschikkingstelling en uitrusting, totstandbrenging van netwerken ...) combineert met gerichte opleidingen (voor jongeren, vrouwen, immigranten ...) die meer innoverend zijn (schoolondernemingen, ideeënbeurzen, ...). Voor de periode 2001-2004 kon Urban Leipziger Westen prat gaan op 430 gecreëerde of in stand gehouden arbeidsplaatsen, 80 vrijwilligers met een kwalificerende opleiding en meer dan 800 jongeren die hebben deelgenomen aan een intensieve cursus over de oprichting van een bedrijf. *„Wij zijn van nul gestart in mei 2002”,* vertelt Frank Basten, adviseur bij het Centrum voor ondernemen en innovatie „Freie Wirtschaftsförderung” (Steun aan het vrije ondernemerschap). *„Vandaag, in februari 2006, hebben wij 147 kleine ondernemingen ondersteund, samen goed voor 353 arbeidsplaatsen. De verdeling van de sectoren vertaalt het economisch weefsel van de Urban-zone, maar ook onze prioriteiten: 69 ondernemers voor diensten aan ondernemingen, 28 ambachtslui, 23 winkels, 14 hotels en 13 ondernemingen voor diensten aan particulieren. In onze steun geven wij de voorkeur aan de activiteiten die gekoppeld zijn aan de clusters en specialiteiten van Leipzig: de informatica en de automobielsector.”*

Om nieuwe bewoners naar de stad te lokken moeten uiteraard ook de wijken worden verfraaid. Hieromtrent mobiliseert de

maatregel „Kwaliteit van de stadsruimte” Urban voor ongeveer 7,3 miljoen EUR. De samenvoeging van verschillende financieringen heeft geleid tot de opwaardering van het kanaal Karl-Heine en de conversie van oude industrieterreinen tot groene ruimten, maar ook tot niet-tastbare maatregelen zoals een vernieuwend systeem van het uitlenen van gronden: Leipzig telt immers niet alleen een groot aantal uitgestrekte braakliggende industrieterreinen, maar ook zeer veel onbestemde terreinen, die eigenlijk niet veel meer nodig hebben dan een fikse schoonmaak- en opknapbeurt om te worden omgetoverd tot een tuin of speelplein. *„Wij brengen de eigenaar en de persoon of de instelling die het terrein wenst te gebruiken, met elkaar in contact en zorgen ervoor dat er vertrouwen tussen hen is. Vervolgens proberen wij tussen hen een akkoord voor het gratis uitlenen van het terrein of een tijdelijk huurcontract tot stand te brengen”,* legt Tobias Habermann, één van de „wijkmanagers” van de Urban-zone, uit. *„Iedereen heeft baat erbij en wij werken een groot aantal stadskankers weg. Wij passen hetzelfde principe toe op bepaalde leegstaande winkels die aan grote verkeersaders liggen: als ze op die manier door hun eigenaar worden uitgeleend, kunnen ze dienen voor de organisatie van bepaalde culturele manifestaties — feesten, exposities — of permanente ontmoetingsruimten worden voor jongeren, verenigingen, ...”*

Enthousiasme

Volgens een studie van het Duitse instituut voor stedenbouwkunde (Deutsches Institut für Urbanistik/DIFU) heeft de ongeveer 20 miljoen EUR van de begroting van Urban Leipziger Westen 280 miljoen EUR aan privé-kapitaal gegenereerd. *„Dat is uiteraard een uitstekend resultaat, stelt Bertram Plate, coördinator van de sociale projecten van het programma, vast, „maar wat ik nog fantastischer vind, is dat wij in onze wijken het enthousiasme hebben teruggevonden dat er heerste toen het IJzeren Gordijn viel, maar dat nadien is weggekijnd door de harde realiteit van de herstructurering.”*

Dit enthousiasme en die hervonden trots zijn ook zeer goed te zien in een regio die ver van Leipzig ligt en die een totaal andere recente geschiedenis heeft gekend omdat deze in West-Duitsland ligt. Ten oosten van het Ruhrbekken zet Dortmund (590 000 inwoners) zijn reconversie van ijzer- en staalstad naar high-techmetropool verder. De werken zijn al ver gevorderd, maar niet alle stadsdelen profiteren van deze gedaanteverwisseling: in de Nordstadt, ten noorden van het stadscentrum, zijn veel arbeidsplaatsen verloren gegaan. Zo verdwenen er in één klap tweeduizend door de sluiting van een staalfabriek. Bovendien zijn 40 % van de 54 000 inwoners van de Nordstadt immigranten. Deze bevolkingsgroep is zwaar getroffen door het verlies van banen in de industrie. Daarom werd deze wijk gekozen als begunstigde van een Urban II-programma van 28,8 miljoen EUR, waarvan 10 miljoen EUR afkomstig is van Europa. Balans halverwege de 29 geselecteerde projecten: *„16 nieuwe ondernemingen en 200 gecreëerde arbeidsplaatsen, 2 300 personen die een opleiding hebben gevolgd, 2 500 contacten genomen door de plaatselijke bedrijven en een aanzienlijke daling van de delinquentie”,* aldus Ralf Appel, directeur van het programma, die ook benadrukt dat *„zich een onomkeerbare wijkdynamiek heeft ontwikkeld met Urban.”*

Als de bezoeker onder de indruk is van de installatie in het Fredebaumpark van de grootste „tepee” ter wereld, is het misschien de Nordmarkt, het deel van de Nordstadt dat het meest symbolisch is voor de uitgevoerde strategie en voor de resultaten die in Dortmund met Urban zijn bereikt. Wat vandaag tegelijk een mooi marktplein en een aangename groene ruimte te midden van een dichtbevolkte wijk is, was in 2002 nog een troosteloze ruimte waar alcoholverslaafden, heroïneverslaafden en prostituees de overhand hadden. Met iets meer dan 1,1 miljoen EUR aan Urban-fondsen kon men het plein opknap-

pen maar ook onderhouden en veilig maken. Daarvoor deed men een beroep op een systeem van „stadsstewards” of „straatbewakers”. 18 van die stewards zijn er aangesteld. Ze zijn in dienst genomen in het kader van een federaal reactiveringsprogramma, en moeten toezien op de netheid, veiligheid en zelfs gezelligheid van de straten en pleinen van de Nordmarkt. „De stewards krijgen eenvoudige, maar zeer symbolische taken, zoals de mensen vragen hun afval in de vuilnisbakken te gooien of de scholieren helpen de straat over te steken. Door dit soort werk krijgen deze mensen, die vroeger uitgesloten waren, weer een plaatsje in de maatschappij en komt er opnieuw een sociaal weefsel tot stand”, vertelt Bernd Axmann, projectleider binnen de onderneming voor sociale integratie Grünbau GmbH, die de voorziening omkadert.

Een aspect van de operatie gevels schilderen, uitgevoerd in het kader van de Urban-actie voor de renovatie van wijken, in Dortmund.

Sociale stad

„Wij proberen de mensen omhoog te trekken”, vertrouwt Helga Beckmann ons toe. „Het beeld dat zij van zichzelf en hun wijk hebben verbeteren, hen ervan overtuigen dat het glas niet half-leeg, maar halfvol is, en dat ze het kunnen bijvullen. Wij organiseren alle soorten evenementen, feesten, ideeënwedstrijden,... Daaruit komen projecten voort en de wijk wordt weer aantrekkelijk en aanschouwbaar, voor weinig geld.” Helga en haar collega Martin Gansau zijn de twee verantwoordelijken van het „wijkbureau” van de Nordmarkt. Daarvan zijn er drie in de Nordstadt. Zij doen dienst als interface tussen de inwoners en de overheid, „tegelijktijdig bemiddelaars, facilitatoren en animatoren”, preciseert Martin. „Wij lossen niet rechtstreeks problemen op, wij vervangen de overheid niet, wij helpen alleen de mensen die contact met ons opnemen om de gesprekspartner te vinden die zij nodig hebben.”

Dit „Quartiersmanagement”, of „wijkmanagement” is een essentieel hulpmiddel van de stadsontwikkeling in Duitsland. Het staat centraal in het concept „Soziale Stadt” (sociale stad) waarvoor de deelstaat Dortmund, Noordrijn-Westfalen, dienst doet als pionier. Het regionaal programma „Stadtteile mit besonderem Erneuerungsbedarf” (wijken met bijzondere behoefte aan renovatie), dat gelanceerd werd in 1993, was het eerste Duitse programma dat werkte volgens een transversale aanpak. Doel van het programma was het hoofd te bieden aan het stedelijk verval dat was veroorzaakt door het verdwijnen van de kolennijnen en de staalnijverheid in het Ruhrbekken. In 1998 heeft de geslaagde ervaring de Bondsregering ertoe aangezet de formule aan te nemen en ze in 1999 voor te stellen aan alle 16 Duitse deelstaten onder de naam „Bund-Länder-Programm Soziale Stadt” (federaal-regionaal programma Sociale stad).

Naar het voorbeeld van het Urban-initiatief dat deels heeft geïnspireerd, past het programma Soziale Stadt een territoriale, geïntegreerde en participatieve benadering van de heropleving van de ergste probleemwijken toe. „De grote toegevoegde waarde van programma’s als Soziale Stadt of Urban, aldus Karl Jasper, Urban-coördinator bij het ministerie van Bouw en Mobiliteit van de deelstaat, is dat zij de participatie van de inwoners aan de projecten stimuleren. Deze participatie heeft twee voordelen: ten eerste profiteert men van de ervaringen van de inwoners om de projecten beter aan te passen en ze duurzamer te maken. Vervolgens maakt de dynamiek die de projecten teweegbrengt het mogelijk sociale structuren in het leven te roepen die de wijk duurzaam stabiliseren. Per slot van rekening is het de rol van de overheid die opnieuw gedefinieerd wordt: de staat die zijn burgers in moeilijkheden bijstaat en helpt, wordt de staat die het intrinsieke potentieel losmaakt, waardoor mensen elkaar kunnen helpen. Het is een beetje „help jezelf, en Urban zal jou helpen”.

Karl Jasper haast zich echter om te zeggen dat Urban slechts een bescheiden onderdeel is van de stedelijke actie in Noordrijn-Westfalen: het huidige doelstelling 2-programma (ongeveer 2 miljard EUR) wordt grotendeels uitgevoerd in de stedelijke gebieden, en de belangrijkste regionale economie van Europa, de dichtstbevolkte en meest geïndustrialiseerde deelstaat van Duitsland investeert op haar eentje jaarlijks 150 miljoen EUR in stedelijke ontwikkeling. Die investering is gespreid over het programma Soziale Stadt (40 miljoen), het programma voor stadsreconversie „Stadtumbau” (30 miljoen) en diverse andere maatregelen ten gunste van kleine en middelgrote steden (80 miljoen).

Mainstream

Wat het beheer van de stadsontwikkeling gefinancierd door de structuurfondsen betreft, werpt Noordrijn-Westfalen ook een blik op de toekomst. Het is immers opmerkelijk dat de burgemeesters van vijf van de grootste steden van de deelstaat zetelen in het comité voor de follow-up van de Europese programma’s, maar zonder overwicht, zonder dat zij meer voorrechten hebben dan andere partners, zoals bijvoorbeeld de kamers van koophandel.

Eén van de uitvinders en stuwende krachten achter het programma Soziale Stadt, Ullrich Sierau, is wethouder voor stedenbouwkunde van de stad Dortmund. Dit voormalige eenheidshoofd bij het ministerie van Stadsontwikkeling van de deelstaat heeft een mening die lijkt te worden gedeeld door een flink aantal regionale ontwikkelaars: „Wij zijn voorstander van de beginselen van de Lissabon-strategie: concurrentievermogen, innovatie, kennis, opleiding van mensen moeten worden gestimuleerd.... Maar ik geloof nog steeds in de beginselen van de sociale stad: niemand mag aan de kant van de weg worden achtergelaten. Er moet een evenwicht zijn. In elk geval gaat het kapitaal niet naar plaatsen waar de sociale problemen niet zijn opgelost.”

Voor meer informatie:

www.urban-leipzig.de
www.urban.dortmund.de

Het **Duits-Oostenrijks Urban-netwerk** is een uitstekende bron inzake stadsontwikkeling in de twee betrokken landen, maar ook op Europese schaal:
 Deutsch-Österreichisches Urban-Netzwerk
 Luxemburgstraat 47-51, B-1050 Brussel
 Tel. (32-2) 550 16 10, fax (32-2) 503 56 06
c.huttenloher@deutscher-verband.org

LE HAVRE (FRANKRIJK)

Aanleg van een stadspark

Totale kostprijs: 9 343 413 EUR
Bijdrage van de EU: 2 472 721 EUR

„Het hoofdproject van het programma Urban II van Le Havre is de aanleg van een park tussen de stad en de haven. Het park wordt een plaats waar de inwoners van de wijk Saint-Nicolas zich kunnen ontspannen en een wandeling maken. Het zal deze wijk verbinden met het centrum van de stad en het aanzien ervan veranderen door inwoners en investeerders aan te trekken. Voor de inrichting van het park wordt inspiratie gezocht in het uitzonderlijk karakter van de plek: de aanwezigheid van zeebassins en havenactiviteiten, de nabijheid van de zee en het stadscentrum... Een specifieke verlichting zal de site en met name de bassins, extra onder de aandacht brengen. De bouw van een brug die tot in het midden van het park loopt, zal bijdragen tot de ontsluiting van de wijk Saint Nicolas. Ze zal deze gezellige ruimte vooral een gemeentelijke, zelfs tussengemeentelijke bestemming geven.”

Ouahid Dorbane, algemeen afgevaardigde voor de ontwikkeling van de ontwikkeling van de zuidelijke wijken van Le Havre
Ouahid.Dorbane@ville-lehavre.fr

BRISTOL (VERENIGD KONINKRIJK)

Integratie van gehandicapte jongeren

Totale kostprijs: 342 575 EUR
Bijdrage van de EU: 169 938 EUR

„Het integratieproject „Just CHIL” (Just Children Helping Inclusion by Listening) (Gewoon kinderen die wij helpen zich te integreren door te luisteren) is een innoverend antwoord op de behoeften van gehandicapte jongeren met leer- en gedragsmoeilijkheden. Uit plaatselijk onderzoek is gebleken dat deze groep meer risico loopt om van school te worden gestuurd en sociaal en zelfs gewelddadig gedrag aan te kweken. En dat terwijl hun behoeften te complex waren om door het gewone schoolstelsel te kunnen worden opgevangen. Het project is bedoeld voor de moeilijkste jongeren. Het maakt gebruik van een opvoedingsbenadering die gericht is op het individu en zijn gelijken om de capaciteiten van de jongere te ontwikkelen en zijn gedrag te veranderen. De cursussen omvatten woedebeheersing, onderhandelen, het oplossen van conflicten en burgerschap. Dat zijn allemaal vaardigheden die de deelnemers in hun dagelijks leven zullen kunnen gebruiken. De impact van het project is niet te onderschatten: de 60 jongeren die de opleiding hebben afgemaakt, hebben tot nog toe enorme vorderingen geboekt wat hun gedrag betreft, ze gingen opnieuw vaker naar school en zochten werk. Een jonge vrouw heeft de „Diana, Princess of Wales Award” gekregen, een prijs die gemeenschapswerk belooft. Vier jongeren hebben zich bij de stuurgroep van het Urban-programma gevoegd, andere jongeren zijn actief in de diverse verenigingen.”

Steve Morris, directeur van het programma Urban II South Bristol
s_morris@bristol-city.gov.uk
www.southbristolurban2.co.uk

SAMBREVILLE (BELGIË)

Opleiding in de renovatie van gebouwen

Totale kostprijs: 202 057 EUR
Bijdrage van de EU: 101 028 EUR

„Het doel van dit project is kansarmen — voornamelijk mannen — de kans te geven weer aansluiting te vinden bij de maatschappij maar ook, aan het einde van de opleiding, een attest te ontvangen waaruit blijkt dat zij geslaagd zijn voor verschillende takken van de bouw- en renovatiesector (metselen, bepleisteren, schilderen, elektriciteit, ...). Dankzij dit attest kunnen zij werk vinden in de bouw of andere, meer gespecialiseerde opleidingen gaan volgen. Op termijn is de doelstelling 60 mensen op te leiden, die elk 820 uur opleiding hebben gekregen. Het project heeft ook arbeidsplaatsen opgeleverd: 30 mensen hebben rechtstreeks een baan gevonden. Op die manier krijgen de studenten ook de kans bij te dragen aan de herstelling van het plaatselijk erfgoed. Dankzij deze opleidingen zijn reeds twee huizen en een groot gebouw gerenoveerd.”

Philippe Lhomme en **Laurent Warnon**, Cel technische bijstand Urban, gemeentelijke overheid van Sambreville
urban@commune.sambreville.be

DUBLIN (IERLAND)

Bewoners nemen hun eigen omgeving onder handen

Totale kostprijs: 505 437 EUR
Bijdrage van de EU: 233 120 EUR

„De wijk Ballyfermot in Dublin telde een heleboel onbestemde terreinen, echte niemandslanden die de stad ontstonden. In 2002 werd een Urban-programma gelanceerd om de inwoners aan te moedigen de renovatie van deze ruimten aan te pakken. Om in aanmerking te komen voor financiële steun moest worden voldaan aan verscheidene voorwaarden: het moesten duurzame projecten zijn, gedefinieerd na overleg met de inwoners van de wijk, gebaseerd op vrijwilligerswerk, en de verbetering en de bescherming van de omgeving moesten centraal staan. De projecten zijn dus allemaal uitgewerkt, uitgevoerd en onderhouden door de plaatselijke bevolking. Momenteel wordt een onafhankelijke evaluatie uitgevoerd. Het is echter reeds duidelijk dat het programma het gevoel van bij de wijk te horen, heeft versterkt en heeft bijgedragen tot het mobiliseren van de inwoners rond plaatselijke aangelegenheden, in een open en participatieve actie. Het heeft zeer positieve relaties tussen buuren tot stand gebracht, er is minder vandalisme en de inwoners konden een plekje voor zichzelf creëren.”

Caitriona Ryan, directeur van het Urban-programma in Ballyfermot
Caitriona@urbanbl.ie
www.urbanbl.ie

ZWEDEN

„Jalla, Jalla, een bijdrage aan sociale integratie”

Susan Runsten, coördinator van het Urban II Göteborg-programma

Göteborg is gelegen aan de Zweedse westkust. Met zijn 485 000 inwoners is het de op één na grootste stad van het land. De afgelopen tientallen jaren heeft Göteborg diepgaande structurele veranderingen ondergaan. Van een stad die het moest hebben van haar industrie, haven en scheepswerven is ze nu ontwikkeld tot een meer gevarieerde economie, met ICT-industrie, toerisme en biomedische technologie.

Göteborg is nu een welvarende en groeiende stad. Toch kampt ze met ernstige problemen. Die hebben voornamelijk te maken met de sociale uitsluiting die het gevolg is van de instroom van vluchtelingen en hun familie tijdens de jaren tachtig en negentig. Er zijn ook grote demografische verschillen en ongelijkheden tussen verschillende delen van de stad. Vandaag is 20 % van de bevolking in Göteborg in het buitenland geboren. De immigranten zijn voornamelijk geconcentreerd in het noordoosten van Göteborg, waar de werkloosheid hoog en het onderwijsniveau laag is. Toen Göteborg het Urban II-programma kreeg, werd beslist dat er voornamelijk zou worden geïnvesteerd in de inzet van menselijke hulpbronnen in deze buurten. Daarbij werd de nadruk gelegd op onderwijs en werkgelegenheid.

Eén van de projecten die Urban II financierde, is „Jalla, Jalla” (Go! Go!). Jalla, Jalla wordt beheerd door Medborgarskolan (een vereniging voor volwassenenonderwijs) in samenwerking met het Zweeds werkgelegenheidsbureau en een plaatselijke voetbalclub, GAIS. Doel van het project is langdurig werkloze immigranten aan een baan te helpen. Dit wordt gedaan via onderwijs van het Zweeds en computerkennis, gecombineerd met sociale betrekkingen en praktisch maatschappelijk onderricht in een NGO-omgeving.

Het gemeenschappelijk belang is voetbal, en GAIS biedt de kans voetbalwedstrijden bij te wonen en ook voetbal te spelen en te netwerken met de bedrijven die de club sponsoren. Via het Zweeds werkgelegenheidsbureau zijn aan het project verscheidene werkplaatsen verbonden die op zoek zijn naar nieuw personeel. Deze unieke combinatie van volwassenenonderwijs, vrijetijdsactiviteiten en netwerken met werknemers is zeer succesvol gebleken. Jalla, Jalla heeft 338 300 EUR aan EFRO-financiering ontvangen om 60 deelnemers te verwelkomen tijdens de periode van maart 2004 tot december 2006. Eén van de verwachte resultaten was dat 20 van hen een baan voor één jaar of langer zouden krijgen. Deze doelstelling was reeds in oktober 2005 verwezenlijkt. Daarnaast hadden 18 van de 45 deelnemers tegen die tijd een tijdelijke baan gekregen via het project.

Eén van de sterke punten van Jalla, Jalla is de nadruk op werk, die door alle betrokkenen werd gedeeld. Het principe is niet het vervolledigen van het onderwijs voordat men werk zoekt maar vanaf de eerste dag werk zoeken. Deze aanpak leidde al zeer snel tot zichtbare resultaten op het stuk van banen

voor enkele van de deelnemers. Dat leidde dan weer tot hoop en engagement bij de andere groepsleden: „Als het voor hem kan, kan het ook voor mij. Ik kan maar beter mijn best doen!”

In een studie over het plaatselijk partnerschap in Urban II-Göteborg werden tien projecten bekeken en vergeleken om te achterhalen hoe verschillende actoren samenwerken en wat dit betekent voor het welslagen van het project. Volgens deze studie is één van de criteria voor succes dat de doelstellingen van het project strategisch zijn en overeenstemmen met het algemene streefdoel. De doelstellingen en streefdoelen moeten ook binnen het bereik van het project liggen en er niet buiten vallen. Dit maakt het op zijn beurt mogelijk concrete resultaten aan te tonen, wat de belangrijkste factor blijkt te zijn om engagement op alle niveaus in het partnerschap tot stand te brengen. Jalla, Jalla is een goed voorbeeld van hoe dit kan werken.

Een ander criterium voor het succes van Jalla, Jalla is dat het partnerschap complementair is. Medborgarskolan, het Zweeds arbeidsbureau, en GAIS hebben verschillende bekwaamheden en standpunten, die middelen toevoegen aan het project. De partners hebben ook andere taken en functies in het project. Diversiteit in een partnerschap is een goede zaak!

De voorbije tien jaar heeft Göteborg zowel nationale als Europese financiering ontvangen om te werken met probleemgebieden, etnische minderheden en immigranten. Deze initiatieven hebben de leefomstandigheden verbeterd en aantrekkelijker buurten gecreëerd. Nieuwe methoden en strategieën zijn ontwikkeld om de democratie te stimuleren, onderwijsinstellingen aan te passen aan hun meertalige omstandigheden en de plaatselijke economie te versterken. Er zijn echter moeilijkheden met de stedelijke initiatieven die uitgaan van gebieden. Evaluaties hebben uitgewezen dat men, door zich te concentreren op specifieke gebieden of categorieën van mensen, kan bijdragen tot de stigmatisering van diezelfde buurt of haar inwoners. Ook bestaat het gevaar dat men zich bij het kijken naar de problemen en mogelijke oplossingen voor werkloosheid en segregatie alleen concentreert op de probleemgebieden in plaats van ze aan te pakken in relatie tot de stad en regio als geheel.

De uitdaging voor de toekomst moet het overwinnen van deze hinderpalen zijn via stevige strategieën die de strijd tegen sociale uitsluiting in de steden combineren met de algemene doelstellingen van regionale ontwikkeling en groei. Wat wij uit Jalla, Jalla kunnen leren, is hoe cruciaal het is de nadruk te leggen op het potentieel in elk individu. Wij moeten ook hoge verwachtingen blijven koesteren van wat kan worden bereikt in een echt inclusieve en multiculturele stad.

Contact: susan.runsten@stadshuset.goteborg.se

TSJECHISCHE REPUBLIEK

„Metro zonder grenzen”

Lumíra Kafková, directeur van de beheersautoriteit van het programma van doelstelling 2 voor Praag

Boven en onder: inrichting van het metrostation Florenc B. in Praag.

De grote doelstelling van het doelstelling 2-programma voor Praag is van de Tsjechische hoofdstad een volwaardige dynamische Europese metropool te maken.

In 2004-2005 hebben wij vier oproepen tot het indienen van voorstellen gedaan. Daaruit heeft men 148 projecten geselecteerd, goed voor een totale investering door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) van bijna 100 miljoen EUR. De stad Praag en haar verschillende arrondissementen heeft de meerderheid van de projecten, met name de indrukwekkende projecten op het stuk van investeringen, voorgesteld. De projecten ter verbetering van het openbaar vervoer zijn bijzonder interessant om voor te stellen.

Dit project is gericht op de verbetering van de integratie van de mensen met verminderde mobiliteit, terwijl het creëren van arbeidsplaatsen en de aantrekkelijkheid van de stadsomgeving worden verbeterd.

In essentie bestaat het project uit het inrichten van een gemakkelijke toegang, zonder barrières, tot het metrostation Florenc B. Daarvoor bouwt men een eerste lift die de perrons verbindt met de gang van de aansluitingen en een tweede lift die uitkomt op straatniveau. Bij de investering horen ook signalisatie en andere gepaste uitrustingen.

Zodra het project verwezenlijkt is, zullen het openbaar vervoer en de toegankelijkheid tot de betrokken wijk enorm verbeteren. Naar schatting hebben 33 500 inwoners van Praag een verminderde mobiliteit. 4 000 van hen verplaatsen zich met een rolstoel. Omdat er voortaan geen barrières meer zijn wanneer zij de metro willen nemen, zullen zij gemakkelijker toegang hebben tot het stadscentrum en tot belangrijke vervoersknooppunten zoals het treinstation en het busstation. Dat zal hun integra-

tie op de arbeidsmarkt, die 14 000 bedrijven en 12 000 zelfstandigen telt, vergemakkelijken.

De werken worden in twee fasen uitgevoerd tussen september 2005 en maart 2007. De eerste fase is afgewerkt. De totale in aanmerking komende kosten van het project bedragen 2 110 638 EUR, waarvan het EFRO 50 % betaalt. De Tsjechische staat betaalt 33,1 % van het bedrag, d.w.z. 698 621 EUR. De rest (16,9 %, d.w.z. 356 698 EUR) komt uit de Praagse stadskas. Het project wordt geleid in partnerschap met de regionale coördinator voor geïntegreerd vervoer van Praag en de nationale raad van gehandicapten. Het beantwoordt aan de algemene vraag om de levensomstandigheden van mensen met verminderde mobiliteit te verbeteren en in te spelen op de behoeften van alle kwetsbare bevolkingscategorieën.

Zoals alles wat bijdraagt tot snellere en comfortabeler trajecten, past de operatie in de stimulering van het openbaar vervoer op langere termijn.

Contact: ministerie van Regionale Ontwikkeling, MA SPD 2, Staroměstské sq. 6, CZ-110 15, Praag 1
E-mail: jpd2@mvr.cz
Internet: www.strukturalni-fond.cz/jpd2

GRAZ (OOSTENRIJK)

„Graz, stad van de kennis”

Totale kostprijs: 4 200 570 EUR
Bijdrage van de EU: 200 000 EUR

„Het geïntegreerd project „Stad van de kennis”, is uitgevoerd door het Agentschap ter promotie van Steiermark (SFG) en wordt gefinancierd door het Urban-programma. Dankzij dit project beschikken de westelijke wijken van Graz voortaan over een nieuw centrum van innoverende bedrijven. Er worden gepaste lokalen aangeboden aan de ondernemers die actief zijn in de sector van de nieuwe technologieën, die voornamelijk te maken hebben met gezondheid (medische technologie, bioanalyse, enz.). Het centrum wil ook een brug slaan tussen het onderwijs en het bedrijfsleven voor de gediplomeerden van de nabijgelegen universiteit. Naast steun aan de oprichting en vestiging van bedrijven in het westen van Graz heeft het project als ambitie een pool van uitmuntendheid te worden voor de hele regio.”

Christian Nussmüller, directeur van het Urban-programma
Link GrazWest, stad Graz
urban@stadt.graz.at
www.urban-link.at (www.graz.at)

TURIJN (ITALIË)

Renovatie van de Piazza Livio Bianco

Totale kostprijs: 2 226 885 EUR
Bijdrage van de EU: 914 998 EUR

„De Piazza Livio Bianco, gelegen in de zuidwestelijke buitenwijken van Turijn, staat centraal in de strategie van renovatie die in de praktijk wordt gebracht in de Urban-zone van de hoofdstad van Piemonte. De renovatie van het plein was een antwoord op de verzuchtingen van de inwoners en verenigingen. Ze wil de wijk op sociaal en cultureel vlak nieuw leven inblazen en verloedering en de aanwezigheid van marginalen vermijden. De deelname van de inwoners van de wijk is de motor achter de hele operatie, van het ontwerp (door middel van een publieke wedstrijd en een stem van de inwoners) tot het beheer van het plein eenmaal de werken zijn beëindigd. Een vereniging die zich aan deze taak heeft gewijd — „Piazziamoci in piazza” (Het plein wordt van ons) — werd in 2004 opgericht. Zij coördineert de culturele activiteiten die men tijdens het jaar organiseert en maakt de actieve deelname van de inwoners van de wijk duurzaam.”

Gianfranco Presutti, projectleider, Urban II-programma
Torino
gianfranco.presutti@comune.torino.it
www.comune.torino.it/urban2

HERAKLION (GRIEKENLAND)

Crisiswijken nieuw leven inblazen

Totale kostprijs: 10 913 948 EUR
Bijdrage van de EU: 8 185 461 EUR

„De westkant van Heraklion vertoont vele tekenen van socio-economische achteruitgang: een groot aantal langdurig werklozen, armoede, uitsluiting, milieuverloedering, enzovoort. De voornaamste doelstelling van het Urban-programma betreft de economische en sociale heropleving van deze stadszones. De maatregelen die men neemt om deze doelstelling te bereiken, zijn een combinatie van drie grote parameters: innovatie, duurzaamheid en kennisontwikkeling. Er moeten aantrekkingspolen worden gecreëerd voor de bezoekers, maar ook afzetmarkten voor de inwoners door de plaatselijke markt te stimuleren en een duwtje in de rug te geven.”

Kyriaki Manola-Goundra, directeur van de beheersautoriteit van de Urban II-programma's in Griekenland
k.manola@mou.gr

VANTAA (FINLAND)

Gezinscentrum voor immigranten

Totale kostprijs: 210 000 EUR
Bijdrage van de EU: 57 000 EUR

„Ook in Finland neemt de immigrantenbevolking toe en het is belangrijk te vermijden dat ze ghetto's gaat vormen en radicaliseren. Daarom heeft het Urban II-programma van Vantaa, naast Helsinki, de oprichting van een gezinscentrum gestimuleerd. Door zich te baseren op diverse praktische benaderingen begeleidt het geïmmigreerde ouders bij de zorg voor en het onderwijs van hun kinderen. Het centrum bevordert de integratie en doet dienst als ontmoetingsplaats tussen Finse en geïmmigreerde vrouwen. In dit „klantgerichte” centrum kunnen gezinnen concrete preventieve steun krijgen en deelnemen aan groepsactiviteiten. De groepen worden geanimeerd door de werknemers van het centrum. Dit zijn kinder verzorgsters, gezinshelpsters, psychologen, verpleegkundigen en sociaal assistenten. Zij werken nauw samen volgens een transversale en geïntegreerde aanpak, om de coherentie en continuïteit van de steun te verzekeren.”

Jukka-Pekka Sorjonen, directeur van het Urban II-programma Vantaa
jukka-pekka.sorjonen@vantaa.fi
www.urbanfinland.info

2007-2013: de nieuwe generatie van programma's voorbereiden met de Inforegio-website

De lidstaten en de regio's zijn bezig met de voorbereiding van de komende programmeringsperiode 2007-2013. Op de Inforegio-website zijn uitgebreide informatie en belangrijke documenten te vinden, die interessant zijn voor alle actoren die bij deze onderneming betrokken zijn. Het doel is uitwisselingen tussen deze belanghebbenden te vergemakkelijken en de bevolking te informeren over de vooruitgang. Aarzel niet om uw vragen en bijdragen te richten aan het DG Regionaal beleid.

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/funds/2007/index_nl.htm

Contacten

Europese Commissie, directoraat-generaal Regionaal beleid
Eenheid 01 — Voorlichting en communicatie
Thierry Daman
Tervurenlaan 41, B-1040 Brussel
Fax (32-2) 29-66003
E-mail: regio-info@cec.eu.int
Internet: http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_en.htm
Informatie over de regionale steun van de Europese Unie:
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

ISSN 1725-8146

© Europese Gemeenschappen, 2006
Reproductie met bronvermelding toegestaan.

Publicatiebureau
Publications.europa.eu